

Fjerkræafgiftsfonden - Budget 2024

Note	Beløb i 1000 kr.	Budget 2023	Budget 2024	Relativ fordeling af B i %	Ændring A => B 100*(B-A)/A
		A	B	C	D
INDTÆGTER:					
1	Overført fra forrige år	1.154	851		-26,26
2	Produktionsafgifter	13.152	12.781		-2,82
3	Promillemidler	2.625	3.132		19,33
4	Særbevilling og anden indtægt	-	-		-
5	Renter	-	-		-
I. Indtægter i alt		16.931	16.764		-0,98
UDGIFTER:					
Samlede tilskud fordelt på formål					
	Afsætningsfremme i alt	2.619	2.823	17,46	7,79
	Forskning og forsøg i alt	3.080	2.886	17,84	-6,30
	Produktudvikling i alt	-	-	-	-
	Rådgivning i alt	2.049	2.137	13,21	4,29
	Uddannelse i alt	204	263	1,63	28,92
	Sygdomsforebyggelse i alt	7.349	7.156	44,25	-2,63
	Sygdomsbekæmpelse i alt	-	-	-	-
	Dyrevelværd i alt	908	908	5,61	0,00
	Kontrol i alt	-	-	-	-
6	Særlige foranstaltninger i alt	-	-	-	-
	Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	-	-	-	-
12	II. Udgifter til formål i alt	16.209	16.173	100,00	-0,22
7 Fondsadministration					
8	Fondsadministration - Særpuljer	-	-		-
	Revision	120	120		0,00
	Advokatbistand	35	35		0,00
11	Effektvurdering	25	25		0,00
	Ekstern projektvurdering	-	-		-
	Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse	376	376		0,00
9 e					
10	Tab på debitorer	-	-		-
III. Administration i alt		556	556		0,00
IV. Udgifter i alt		16.765	16.729		-0,21
Overførsel til næste år		166	35		
Overførsel til næste år i pct. af årets udgift		0,99%	0,21%		
Supplerende oplysninger:					
Samlet tilskud fordelt på tilskudsmodtagere					
	Landbrug & Fødevarer i alt	7.060	7.106	43,94	0,65
	Danske ÆG i alt	5.819	6.181	38,22	6,22
	Københavns Universitet i alt	1.527	1.452	8,98	-4,91
	Statens Seruminstitut i alt	-	587	3,63	-
	Landbrug & Fødevarer, SEGES Innovation	204	402	2,49	97,06
	Aarhus Universitet i alt	568	281	1,74	-50,53
	DMRI i alt	182	95	0,59	-47,80
	Innovationscenter for Økologisk Landbrug F	60	69	0,43	15,00
	DTU	539	-	-	-100,00
	Kolding Herreds Landbrugsforening	250	-	-	-100,00
V. I alt		16.209	16.173	100,00	-0,22

Fjerkræafgiftsfonden - Noter til budget 2024

Note 1. Overført fra forrige år

Der er budgetteret med en overførsel på 851 t.kr. fra 2023 til 2024 på baggrund af fondens 2022-regnskab og øvrig intern ajourføring af budget 2023.

Note 2. Produktionsafgifter

Fjerkræafgiftsfondens indtægt fra produktionsafgifter er baseret på bekendtgørelse om produktionsafgift på æg og fjerkræ.

Se specifikationen af note 2 på efterfølgende side.

Note 3. Promillemidler

For 2024 har Promilleafgiftsfonden for landbrug bevilget et tilskud på 3.132 t.kr.

Promillemidler	Budget 2023	Budget 2024
	1.000 kr.	1.000 kr.
Afsætningsfremme i alt	35	54
Forskning og forsøg i alt	573	720
Produktudvikling i alt	-	0
Rådgivning i alt	1.168	545
Uddannelse i alt	28	57
Sygdomsforebyggelse i alt	775	1.557
Sygdomsbekæmpelse i alt	-	0
Dyrevelfærd i alt	45	198
Kontrol i alt	-	0
Særlige foranstaltninger i alt	-	0
Medfinansiering af initiativer under EU-programmer i alt	-	0
Tilskud fra Promilleafgiftsfonden (total)	2.625	3.132

Note 4. Særbevilling og anden indtægt

Ingen bemærkninger.

Note 5. Renter

Ingen bemærkninger.

Note 6. Særlige foranstaltninger

Ingen bemærkninger.

Note 7. Fondsadministration

Opgaverne vedrørende fondens sekretariat og generelle administration varetages af Landbrug & Fødevarer. Omkostningerne forventes at udgøre i omegnen af 400 t.kr., der er finansieret af Landbrug & Fødevarer. Udgifter til generel fondsadministration er ikke finansieret af fondsmidler.

Note 8. Fondadministration - særpuljer

Ingen bemærkninger.

Note 9. Bestyrelseshonorar/befordringsgodtgørelse

Fjerkræafgiftsfonden betaler honorar til bestyrelsens medlemmer baseret på forventet tidsforbrug. Honorarerne udgør 370 t.kr. Dertil dækkes der udgifter til transport i forbindelse med bestyrelsesmøder iht. Finansministeriets cirkulære herom, til en forventet omkostning på 5 t.kr.

Note 10. Tab på debitorer

Ingen bemærkninger.

Note 11. Effektivurdering

Der er budgetteret med 25 t.kr. til effektivurdering.

Note 12. Sygdomme

Newcastle disease og zoonotisk salmonella, jf. hhv. bilag 1 og bilag 2 i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 652/2014, EUT 2014, L 189, s. 1.

Note 2 - Fjerkræafgiftsfonden afgiftssatser

	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2023	Budget 2024	Budget 2023	Budget 2024
Fjerkræafgiftsfonden						
1. Slagterier	Produktion 1.000 tons		Afgifter Øre/kg		Provenu 1.000 kr	
Slagtekyllinger levende vægt	260,0	200,0	2,35	2,35	6.110,0	4.700,0
Andet fjerkræ, slagtet vægt	0,5	0,5	0,5	0,5	2,7	2,5
2. Rugerier	Mio. stk		Øre/stk			
Slagtekyllinger	170,0	165,0	0,1	0,1	170,0	165,0
Hønekyllinger	3,9	4,0	10,0	10,0	390,0	400,0
Kalkunkyllinger	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0
Gæslinger	0,0	0,0	6,0	6,0	0,0	0,0
Ællinger	0,0	0,0	8,0	8,0	0,0	0,0
Agerhøns, fasan- er, rugeæg	1,2	1,3	20,0	20,0	240,0	260,0
3. Pakkerier	Mio. stk		Kr./1000 stk		Provenu	
Konsumæg	1.500	1.450,0	3,2	3,2	4.800,0	4.640,0
4. Eksport	Mio. stk		Øre/stk		Provenu	
Høns	2,0	3,0	0,60	0,60	12,0	18,0
Kyllinger indtil 14 dage	30,0	60,0	2,9	2,9	870,0	1.740,0
Kyllinger over 14 dage	10,0	16,0	5,05	5,05	505,0	808,0
Kalkuner indtil 14 uger	0,0	0,1	1,5	1,5	0,0	1,5
Kalkuner over 14 uger	0,6	0,5	5,0	5,0	30,0	25,0
Ænder	0,25	0,1	1,10	1,10	2,8	1,1
Gæs	0,0	0,0	2,75	2,75	0,0	0,3
Agerhøns, fasaner, rugeæg	0,1	0,1	20,0	20,0	20,0	20,0
5. Strudse	Mio. stk		Kr./stk		Provenu	
Slagtet, afrikansk	0,0	0,0	30,00	30,00	0,0	0,0
Slagtet, emu	0,0	0,0	15,00	15,00	0,0	0,0
Slagtet, nanduer	0,0	0,0	6,00	6,00	0,0	0,0
Total, Fjerkræafgiftsfonden					13.152	12.781
Provenu, konsumæg					5.202	5.058
Provenu, slagtefjerkræ					7.690	7.443
Provenu, strudse					0	0
Provenu, vildtfugle					260	280
Tab på uerholdelige fordringer					0	0
Nettoafgiftsprovenue					13.152	12.781

Fjerkræafgiftsfonden - Budget 2024

Beløb i 1000 kr.	Budget 2023	Budget 2024	Specifikation af anvendt statsstøtterege
VI. Aktiviteter fordelt på tilskudsmodtagere			
Landbrug & Fødevarer i alt	7.060	7.106	
Sygdomsforebyggelse			
1 Sygdomsforebyggelse og veterinært beredskab for slagtefjerkræ	2.561	2.256	§6
2 Fødevarer og Veterinære Forhold	1.200	1.200	§6
Sygdomsforebyggelse i alt	3.761	3.456	
Afsætningsfremme			
3 FjerkræDialog: åbenhed om fjerkræproduktionen	-	523	§16
4 Markedsgang og afsætningsfremme	450	450	§16
5 Dyrevelfærdskampagne - kylling i fokus	-	400	§16
6 Halalstandarder og certificering	250	250	§16
- Klogere på fjerkræproduktion	519	-	
- Målrettet indsats: Æg- og fjerkræ i offentlige	300	-	
Afsætningsfremme i alt	1.519	1.623	
Rådgivning			
7 Miljø- og klimaregulering af	425	440	§6
8 E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen	436	429	§6
9 FjerkræInsight 2024: Viden og Inspiration til Producenter og Interessenter	-	380	§6
10 E-kontrol for fasanproduktionen	-	190	§6
- Nyheds- og forskningsformidling i bladet Dansk Erhvervsfjerkræ	390	-	
Rådgivning i alt	1.251	1.439	
Dyrevelfærd			
11 Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ	325	325	§6
Dyrevelfærd i alt	325	325	
Uddannelse			
12 Fjerkræfagligt temadage og -døgn	204	263	§6
Uddannelse i alt	204	263	
Danske Æg i alt			
	5.819	6.181	
Sygdomsforebyggelse			
13 Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen	1.759	1.759	§6 og §23
14 Tilskud til vaccination mod Newcastle Disease	1.243	1.243	§6 og §23
15 Zoonosedatabasen for fjerkræbranchen	586	698	§6
Sygdomsforebyggelse i alt	3.588	3.700	
Afsætningsfremme			
16 Æg: Godt for klimaet	850	950	§16
17 Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprc	250	250	§16
Afsætningsfremme i alt	1.100	1.200	

Rådgivning			
18 E-kontrol for ægproduktion	548	698	§6
Rådgivning i alt	548	698	
Dyrevelfærd			
19 Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen	583	583	§6
Dyrevelfærd i alt	583	583	
Københavns Universitet i alt	1.527	1.452	
Forskning og forsøg			
20 GalliClear - kontrol af spoleorm i høns	-	770	§14
21 Bedre udnyttelse af chickpulp.	-	682	§14
- Aerovac E. coli	668	-	
Undersøgelse af effektiviteten af kombineret			
- vaccination med Vectormune ND og Vectormune AI i æglæggende høner.	408	-	
- Kortlægning af brystbenbrud hos fasanhøner	230	-	
Den animalske fødevarersektors fremtid: Den			
tredobbelte udfordring fra rigere og større			
- befolkninger, klimaudfordringen og	221	-	
handelspolitiske forandringer			
- E.coli vaccination af slagtekyllinger: undersøgelse			
af biologiske effekter og klimabelastning	-	-	
Forskning og forsøg i alt	1.527	1.452	
Statens Serum Institut	-	587	
Forskning og forsøg			
Ny sekvens-baseret typningsmetode til detektion			
22 og smitteudredning af Campylobacter i	-	587	§14
fjerkræproduktionen			
Forskning og forsøg i alt	-	587	
SEGES Innovation i alt	204	402	
Forskning og forsøg			
23 Klimavirkemidler til kyllinger og klargøring af data til Landbrugets klimaværktøj	-	342	§14
24 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 2	204	60	§14
- Programmering og strøm til POULTRY-modul i			
Landbrugets klimaværktøj	-	-	
Forskning og forsøg i alt	204	402	
Aarhus Universitet i alt	568	281	
Forskning og forsøg			
25 RobustRugning – Udrugningstemperatur, velfærd og robusthed i slagtekyllinger	-	281	§14
- Identifikation af risikofaktorer for udvikling af uønsket adfærd i skrabeægsproduktionen	568	-	
Forskning og forsøg i alt	568	281	

Teknologisk Institut, DMRI i alt	182	95	
Forskning og forsøg			
26 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL	182	95	§14
Forskning og forsøg i alt	182	95	
Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S	60	69	
Forskning og forsøg			
27 Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL, del 3	60	69	§14
Forskning og forsøg i alt	60	69	
DTU Fødevareinstituttet i alt	539	-	
Forskning og forsøg			
CampTau - Campylobacter-overførsel (Tau) fra slagtekrop til kødprodukt i relativ-risiko-modellen	539	-	
Forskning og forsøg i alt	539	-	
Kolding Herreds Landbrugsforening i alt	250	-	
Rådgivning			
Brandteknisk løsning i forbindelse med	250	-	
Rådgivning i alt	250	-	
Bevilliget i alt	16.209	16.173	

Projektbeskrivelser

Note 1: Sygdomsforebyggelse og beredskab for slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at overvåge, forebygge og bekæmpe fjerkræsygdomme, at zoonoser som Salmonella og Campylobacter og andre udfordringer i relation til fødevareresikkerhed forebygges og håndteres effektivt samtidig med at forbruget af antibiotika overvåges. Projektet sikrer en ensartet håndtering for hele branchen, i form af dokumentation for dyresundhed, zoonoser, fødevareresikkerhed, antibiotikaforbrug og resistens samt håndtering og/eller bekæmpelse af fjerkræsygdomme og zoonoser.

Målene er at håndtere sygdomme hensigtsmæssigt og effektivt, når de opstår at dele viden og informere producenter løbende samt at betale for prøvemateriale og analyser. Sokkeprøvemateriale udgør 975 tkr. af det samlede budget.

Formålet opnås ved gennemførelse af en lang række aktiviteter; Overvågning, kontrol og håndtering af zoonoser og sygdomme, Videnindsamling og -deling og faglig rådgivning, Statistiske opgørelser, Betaling af sokkeprøvemateriale til Salmonella- og Campylobacter-undersøgelser af flokke, Betaling af analyseomkostninger ved undersøgelse for forekomst af Infektiøs Bronchitis (IB) og projekt vedr. screening og overvågning af IB ved blodprøver, Overvågning af antibiotikaforbrug, der sikrer at viden om ovenstående emner gøres tilgængeligt for alle interessenter. Effekterne er et velfungerende veterinært beredskab, der kan håndtere sygdomsudfordringer, en fortsat god fødevareresikkerhed, herunder opretholdelse af særstatus for Salmonella i dansk kyllingekød, fortsat lavt antibiotikaforbrug, og derved sikre forudsætning for fortsat konkurrenceevne i Danmark og internationalt.

Note 2: Fødevarer og Veterinær forhold

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at overvåge, indsamle og løbende formidle ny viden om fødevareresikkerhed samt fødevarer-, veterinær- og eksportlovgivning til branchen, så det er nemt for branchen altid at være opdateret på reglerne og derved sikre høj grad af regelefterlevelse. I 2024 består projektet af to sammenhængende arbejdsplaner, som indeholder en række aktiviteter, som bygger videre på viden genereret i de foregående projektår.

AP 1- Vidensformidling og -beredskab om fødevarerlovgivning: Denne arbejdsplan er branchens beredskab af viden. Én aktivitet, er formidling af viden. L&F overvåger, indsamler og formidler ny og aktuel viden samt deltagelse i diverse fagligtekniske fora i Danmark, EU samt internationalt. Den anden aktivitet omhandler indsamling og vedligeholdelse af videnskabelig baggrundsdokumentation for håndtering af fysiske, kemiske og biologiske risikofaktorer i forbindelse med produktion af fjerkrækød og -produkter, til det såkaldte 'HACCP-materiale', som opdateres og formidles løbende. Den sidste aktivitet omhandler de kommercielle fødevarerstandarder under GFSI. Kundekrav, udover EU lovgivning, hvor overholdelse er en forudsætning for afsætning af kød/produkter.

AP 2 - Veterinære- og fødevareresikkerhedsmæssige eksportkrav: Denne arbejdsplan omhandler alle de veterinærfaglige aspekter og opgaver, som skal håndteres i forbindelse opnåelse af markedsadgange og eksport, herunder, håndtering af eksportcertifikat problematikker fx ved sygdomsudbrud.

Projektets effekt er således et samlet beredskab af faglig-teknisk viden om og til brug ved produktion af fjerkrækød og -produkter, samt ved afsætning af branchens produkter i Danmark, EU og tredjelande.

Note 3: FjerkræDialog: åbenhed om fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at fremme forbrugernes lyst til at købe og spise fjerkræprodukter. Derigennem sikres at fjerkræproducenter også fremadrettet kan producere og afsætte deres produkter på det danske marked.

Fjerkræafgiftsfonden

Målet er at øge forbrugernes viden om fjerkræproduktionen, deres kendskab til livet som landmand, samt fjerkræets rolle i et bæredygtighedsperspektiv og derigennem bidrage til "licens to produce". For at nå målet indeholder projektet følgende arbejdsplaner:

- 1) Projektledelse, kommunikationsberedskab, udvikling og tryk af materialer. Arbejdsplanen består af: Løbende projektledelse og koordinering af aktiviteter, økonomistyring, kommunikation til og dialog med branchen, udvikling og tryk af materialer med let tilgængelig viden, mødedeltagelse og kommunikationsberedskab i forbindelse med mediedækning vedr. fjerkræproduktion
- 2) Live-sending fra fjerkræstald og kampagneindsats. Arbejdsplanen består af: 1 måneds live-sending fra en fjerkræstald, udvikling af kampagne, brug af egne digitale medier og kanaler og effektmåling.
- 3) Forbrugerrettede events og arrangementer. Arbejdsplanen består af: Stand på dyrskue, understøttelse af Åbent Landbrug, folkemøder eller andre lignende arrangementer og besøg i produktionen.
- 4) Forbrugeranalyse. Arbejdsplanen består af: Udsendelse af undersøgelse om forbrugernes opfattelse af produktionsforhold, bearbejdelse af analyseresultater og udformning af mini-rapport/artikel, udsendelse/ indsalg af mini-rapport til medier mv.

Projektet vil bidrage til, at flere producenter deltager i dialogen om produktionen og dermed er med til at skabe bedre rammer og større forståelse for fjerkræbranchen blandt forbrugerne. En øget forbrugerforståelse forventes på den lange bane at fastholde og evt. øge afsætningsmulighederne for fjerkræproducenterne.

Note 4: Markedadgang og afsætningsfremme

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet er at fastholde og øge den globale afsætning af fjerkrækød til tredjelande ved både at sikre uhindret adgang til eksisterende eksportmarkeder og arbejde for åbning af nye markeder i udvalgte tredjelande. Projektets aktiviteter har et længere sigte og er en videreførelse af indsatsen i de forgangne år, der omfatter 1) håndtering af handelsbarrierer på eksisterende markeder, herunder arbejdet med regionaliseringsaftaler, revision af sundhedscertifikater og generelle protektionistiske tendenser i tredjelande, 2) proces med markedsåbning til nye tredjelande, 3) afsætningsfremmende aktiviteter på markederne i særligt Asien (Sydkorea og Japan) og Mellemøsten, 4) fortsat fokus på implementeringen af EU's handelsaftale med UK, hvor indførelse af grænsekontrol og certifikatkrav ved eksport til UK implementeres ind i 2024.

Halaleksporten udgør i dag knap 600 mio. kr. årligt af en samlet eksport på ca. 4 mia. kr. Der er primært tale om en eksport af udskæringer eller biprodukter, der ikke kan afsættes på det danske eller EU-markedet, og hvor der derfor kan opnås en væsentlig højere pris ved eksport. Ved at produktinnovere yderligere i lyset af stigende efterspørgsel efter varmebehandlede og stegte produkter er det forventningen, at der kan skabes yderligere værdi i produkterne og dermed øge den samlede værdi af eksporten til især de asiatiske markeder. Den forventede effekt vil være at fastholde og øge styrkepositionen på tredjelandsmarkederne med afsæt i yderligere forædling af produkterne, således at den samlede merværdi og eksport kan øges med 50-100 mio. kr. i 2024 med udgangspunkt i 2023-priser. Dette vil sikre højere priser til gavn for indtjeningen i hele værdikæden.

Note 5: Dyrevelfærdskampagne - kylling i fokus

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at give fjerkræproducenter og andre interesserede nem adgang til forskning, nyheder og "best practice" i produktionen både nationalt og internationalt, samt bidrage til at styrke fjerkræbranchens konkurrenceevne. Målet er, at der indsamles og videreformidles relevant viden om æg- og fjerkrækødproduktion fra ind- og udland til de danske fjerkræproducenter og andre interesserede.

Fjerkræafgiftsfonden

Aktivitet 1) Indsamling af nyheder og forskning fra ind- og udland. Der bliver indsamlet viden indenfor fjerkræproduktion med særligt fokus på: bæredygtig produktion, produktivitet og effektiv ressourceanvendelse, dyrevelfærd og dyresundhed, verdensmarkedet mm. Viden bliver indsamlet gennem rapporter og forskningsresultater, udenlandske fjerkrætidsskrifter, via virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner mm. i ind- og udland og ved deltagelse i internationale møder/ konferencer (fysisk og digitalt).

Aktivitet 2) Reportager fra produktions- og virksomhedsbesøg til inspiration

Der bliver lavet en række reportager. Reportagerne vil overvejende beskæftige sig med primærproduktionen og skal inspirere og dele "best practice" mellem producenter.

Aktivitet 3) Formidling til fjerkræbranchen og andre interessenter. Den indsamlede viden formidles via www.danskfjerkræ.dk, deles på Facebooksiden "Alt om Fjerkræ" og direkte til abonnenter af fagbladet "Fjerkræ". Den indsamlede viden bruges og formidles også på møder og kongresser. Det forventes, at projektet bidrager til et øget vidensniveau og inspiration, for derigennem at være medvirkende til, at den danske æg- og slagtefjerkræproduktion fortsat udvikles.

Note 6: Halalstandarder og certificering

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at sikre virksomhedernes fortsatte mulighed for at eksportere halal kyllingekød og produkter ved at være halalcertificeret af et akkrediteret halal certificeringsorgan med fysisk tilstedeværelse i Danmark samt at sikre opdatering og viden om udviklingen i halalstandarder, således at virksomhederne og deres halalteams er på forkant med implementering af halalkrav til produktionen.

Projektets aktiviteter omfatter løbende dialog med de tre halal certificeringsvirksomhederne med kontor i Danmark med henblik på at udvikle deres tilstedeværelse i Danmark med servicering af eksportvirksomhederne og deres løbende halalcertificering. Der arbejdes løbende på at udvikle kompetencer og viden om nye halalregler og ændringer i eksisterende halalregler på de markeder, hvor der er eksportinteresser nu eller i forbindelse med markedsåbning. Dette omfatter deltagelse i halalnetværk samt i konferencer og møder med halalinteressenter primært med fokus på halalmarkederne i Golfstaterne, Nordafrika og Asien. Særlig fokus på nye halalinitiativer og regelkrav i Indonesien, Saudi Arabien og Ægypten, der forventes implementeret i løbet af 2024.

Det skønnes, at eksporten af kyllingekød til halaldestinationer i 2024 vil udgøre omkring 140 mio. kr., svarende til ca. 23 % af den samlede eksport til tredjelande og kan potentielt være stigende de kommende år. De primære halal eksportdestinationer er Malaysia, Singapore, Kuwait, De Forenede Arabiske emirater og Saudi Arabien. Der eksporteres primært udskæringer som lår, fødder og vinger, der ikke forbruges i Europa samt varmebehandlede og kogte produkter.

Note 7: Miljø- og klimaregulering af slagtefjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med projektet er at sikre, at branchens producenter og rådgivere løbende har indblik i lovgivningen vedrørende klima- og miljø, herunder den miljøteknologiske udvikling, samt krav til produktionsbygninger med fokus på fortsat udvikling af en mere bæredygtig fjerkræproduktion med lavt miljø- og klimaaftryk

Projektet aktiviteter er:

- servicering af branchens primærproducenter og rådgivere af primærproducenter mht lovgivning på miljøområde og indsatser for at udvikle og implementere ny miljø- og climateknologi
- servicering producenter og rådgivere mht nye regler og krav ift. miljø og klima til produktionsbygninger
- sekretariatsfunktion for Miljøfaggruppe Fjerkræ

Fjerkræafgiftsfonden

- deltagelse på messer, kongresser og virksomhedsbesøg for at opsamle og videreformidle viden om regulering og teknologi indenfor miljø og klima, til primærproducenter og rådgivere af primærproducenter
- deltagelse i faglig koordinering og vidensdeling om miljø- og klimaregulering af husdyrbrug med rådgivere fra de øvrige husdyrgrene.
- repræsentation af slagtefjerkræ i det nationale normtalsudvalgs arbejdsgruppe

Effekten af projektet er, at den enkelte slagtefjerkræproducent har opdateret viden om miljø- og klimalovgivning, herunder miljø- og klimakrav til produktionsbygninger, og får mulighed for at inddrage denne viden i de strategiske overvejelser ved placering og udbygning af virksomheden. Det styrker mulighederne for en fortsat bæredygtig udvikling af en dansk slagtefjerkræproduktion med et stadigt lavere miljø- og klimaaftryk.

Note 8: E-kontrol i slagtekyllingeproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Projektets formål er at overvåge, indsamle og løbende formidle ny viden om fødevarer sikkerhed samt fødevarer. Formålet med projektet er at bevare overblikket over udviklingen i produktiviteten i hele den danske slagtekyllingeproduktion, samt at øge kvaliteten og tilgængeligheden af data fra den danske slagtekyllingeproduktion.

Målet er at alle producenter tilbydes et værktøj til styring og registrering af produktiviteten i slagtekyllingeproduktionen, og at værktøjet udvikles så muligheden for dataudtræk optimeres. Benchmarktal er afgørende for at opnå en mere klimaeffektiv produktion samt forbedre husdyrsundheden hos kyllingerne.

For at leve op til formålet består projektet af følgende aktiviteter: 1) Projektledelse og koordinering, 2) Opsamling af produktionsdata fra alle danske slagtekyllinger til L&F E-kontrol og 3) Dataudtræk og udvikling af Fælles E-kontrol rapporter, samt lave et samlet dataværk for det forgangene år, fjerkræbranchen årsstatistik.

Den fælles opsamling af data i L&F E-kontrol forventes at muliggøre statistiske analyser af parametre, der påvirker produktionen og økonomiske resultater. Dette vil bidrage til at optimere produktionen i en bæredygtig retning. Samtidig vil den fælles opsamling af data gøre det muligt at levere nødvendige produktionsstatistikker til branchen, myndighederne og andre interessenter. Endelig vil den indsamlede data fra E-kontrol være afgørende for kommende klimaregnskaber på både brancheniveau og bedriftsniveau. Ved at sikre en solid datagrundlag kan branchen målrette deres indsats og træffe velinformerede beslutninger for at fremme bæredygtighed i slagtekyllingeproduktionen.

Note 9: FjerkræInsight 2024: Viden og Inspiration til Producenter og Interessenter

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formål og mål: Projektets formål er at give fjerkræproducenter og andre interesserede nem adgang til forskning, nyheder og "best practice" i produktionen både nationalt og internationalt, samt bidrage til at styrke fjerkræbranchens konkurrenceevne. Målet er, at der indsamles og videreformidles relevant viden om æg- og fjerkrækødproduktion fra ind- og udland til de danske fjerkræproducenter og andre interesserede.

Aktivitet 1) Indsamling af nyheder og forskning fra ind- og udland. Der bliver indsamlet viden indenfor fjerkræproduktion med særligt fokus på: bæredygtig produktion, produktivitet og effektiv ressourceanvendelse, dyrevelfærd og dyrsundhed, verdensmarkedet mm. Viden bliver indsamlet gennem rapporter og forskningsresultater, udenlandske fjerkrætidsskrifter, via virksomheder, universiteter, forskningsinstitutioner mm. i ind- og udland og ved deltagelse i internationale møder/ konferencer (fysisk og digitalt).

Aktivitet 2) Reportager fra produktions- og virksomhedsbesøg til inspiration. Der bliver lavet en række reportager. Reportagerne vil overvejende beskæftige sig med primærproduktionen og skal inspirere og dele "best practice" mellem producenter.

Aktivitet 3) Formidling til fjerkræbranchen og andre interessenter. Den indsamlede viden formidles via www.danskfjerkrae.dk, deles på Facebooksiden "Alt om Fjerkræ" og direkte til abonnenter af fagbladet "Fjerkræ".

Den indsamlede viden bruges og formidles også på møder og kongresser. Det forventes, at projektet bidrager til et øget vidensniveau og inspiration, for derigennem at være medvirkende til, at den danske æg- og slagtefjerkræproduktion fortsat udvikles.

Note 10: E-kontrol for fasanproduktionen

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Der er i 2023 etableret en meget basal e-kontrol for fasanproduktionen. Der er behov for at udbygge og skabe et optimalt effektivitets- og egenkontrol system for fasanproduktionen, herunder både avls- og opdrætningsproduktionen af fasaner. E-kontrollen for fasaner skal udmøntes i en database som kan sikre, at fasanproducenterne kan overholde lovgivningskrav til både registrering og opfølgning på data fra produktionen.

Effektivitetetskontrollen for fasaner skal som udgangspunkt have en positiv effekt på sundhedsstatus og dødelighedsregistrering samt mulighed for optimering af foderudnyttelse, da producenten får et bedre datagrundlag om fx foderforbrug og dødelighed til rådighed for både egen og kollegaers produktion.

Det betyder, at der dannes grundlag for at reagere hurtigere og fortage ændringer, der kan øge produktiviteten samt sikre en lav sygdomsstatus i besætningerne, hvilket også medvirker til en reduceret klimabelastning. E-kontrollen for fasaner skal medvirke til, at den generelle myndighedskontrol for vildtopdrætningsproduktionen, ikke længere medfører indskærpelser og bøder fra myndighederne, fordi der har været usikkerhed mht. hvilke parametre der skal indberettes og noteres.

For at opnå formålet skal e-kontrolværktøjet sikre et tilstrækkeligt statistisk datagrundlag om fasanproduktionen. Værktøjet videreudvikles og opdateres så blandt andet bilag skal tilføjes de enkelte hold, ligesom der skal informeres og rådgives om brugen af E-kontrollen for fasaner for at understøtte fasanproduktionens fortsatte udvikling og sikring af overholdelse af gældende lovgivning. For at indfri formålet er der følgende aktiviteter: Opdatering af it-værktøjet til e-kontrol for fasaner samt formidling og rådgivning i brug af værktøjet. Det forventes, at e-kontrol værktøjet bidrager til at højne produktiviteten fx ved bedre sundhedsstatus, lavere dødelighed og øget egenkontrol.

Note 11: Dyrevelfærd hos slagtefjerkræ

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Der er i branchen og i samfundet fokus på dyrevelfærd hos slagtefjerkræ, og der stilles løbende forslag og krav om forbedringer. Derfor er formålet med projektet at sikre, at slagtefjerkræbranchen og dens producenter er informeret om dyrevelfærdsmæssige forhold for både produktion, indfangning og transport. Målet er at indsamle viden fra møder, artikler og netværk for derigennem at tilegne sig et opdateret vidensberedskab vedr. dyrevelfærd og efterfølgende gøre denne viden tilgængelig for producenter, branchen og andre interessenter.

For at styrke producenternes viden om dyrevelfærdsmæssige forhold i slagtefjerkræproduktionen, vil projektet indeholde aktiviteter med følgende overskrifter: Indsamling af viden og formidling af viden vedr. dyrevelfærd hos slagtefjerkræ. Et højt vidensniveau i branchen og formidling af denne viden til producenterne skaber gode vilkår for, at producenterne har den nødvendige faglig-tekniske baggrund til at udvikle produktionen og samtidig tilgodese forhold vedr. dyrevelfærd. En effekt af projektet vil være, at den enkelte producent har opdateret viden om dyrevelfærd til rådighed, hvilket vil lette implementering af såvel frivillige som lovgivningsmæssige tiltag i produktionen og dermed medvirke til en produktion, der tilgodeser både branchens og samfundets interesser. Projektet styrker slagtefjerkræbranchens udviklingsmuligheder på en måde, som både sikrer bedre dyrevelfærd og konkurrenceevne.

Note 12: Fjerkræfagligt temadage og -døgn

Tilskudsmodtager: Landbrug & Fødevarer

Formålet med dette projekt er at øge opmærksomheden omkring fjerkræproduktionen og sikre, at flere landbrugselever får interesse for fjerkræ. Projektet sigter også mod at klæde både landbrugselever og nystartede producenter bedre på til at varetage en fjerkræproduktion og dermed bidrage til den generelle velfærd i produktionen. På langt sigt kan dette projekt også bidrage til social bæredygtighed ved at skabe muligheder for beskæftigelse og styrke branchens evne til at tiltrække kvalificeret arbejdskraft.

Målet er at gennemføre et fjerkræfagligt temadøgn med omkring 30 deltagere samt levere indlæg og delvis undervisning på 2-4 temadage på landbrugsskoler og eventuelt andre uddannelsessteder. Disse arrangementer vil omhandle både slagtekyllinge- og ægproduktion. Indholdet vil spænde bredt og omfatte emner som den danske fjerkræproduktion i tal og figurer, daglig produktion, anatomi, biosikkerhed, sygdomsforekomst, dyrevelfærd, lovgivning, branchekoder og mere. Desuden vil der være producentoplæg. Undervisningen på temadøgn og temadagene vil blive varetaget af specialister, forskere, konsulenter inden for fjerkræproduktionen, samt ægproducenter og en slagtekyllingeproducent.

Projektets aktiviteter omfatter 1) Koordinering og projektledelse 2) Afholdelse af temadøgn og formidling af fjerkræfaglig viden til landbrugsuddannelserne og andre relevante steder gennem temadage.

Det forventes, at dette projekt vil bidrage til at skabe øget interesse for fjerkræproduktionen og dermed styrke branchens muligheder for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Dette vil i sidste ende være med til at sikre en bæredygtig udvikling og fremtid for fjerkræproduktionen i Danmark.

Note 13: Sygdomsforebyggelse og beredskab i ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet med projektet er at overvåge, forebygge og bekæmpe sygdomme på det fjerkræveterinære område, at zoonoser som Salmonella samt andre udfordringer i relation til fødevarerikkerhed forebygges og håndteres effektivt samtidig med at forbruget af antibiotika overvåges. Yderligere formidles viden om zoonoser og forbrug af antibiotika i ægproduktionen. Projektet bidrager således til en sund og "sygdomsfri" ægproduktion med en høj fødevarerikkerhed.

Formålet med projektet opnås ved gennemførelse af en lang række aktiviteter, der sikrer, at zoonoser, antibiotikaforbrug, smitsomme fjerkræsygdomme overvåges, forebygges, håndteres og bekæmpes, ligesom det sikres, at ny viden formidles til alle interessenter.

Aktiviteterne består af: Overvågning, kontrol og håndtering af sygdomme og zoonoser, Rådgivning, indsamling og deling af viden, Statistiske opgørelser, Formidlingsaktiviteter, Prøvemateriale til producenter og Undersøgelser for orm hos æglæggere.

Effekten på kort sigt er, at den enkelte producent vil opleve et professionelt beredskab, der har dyb faglig indsigt i sygdomme og zoonoser og agerer hurtigt og effektivt i forhold til disse. På længere sigt bidrages til en sund og "sygdomsfri" produktion og en høj fødevarerikkerhed, hvilket er en forudsætning for fortsat konkurrenceevne og dermed afsætning af dyr og produkter både nationalt og internationalt.

Note 14: Tilskud til vaccination mod Newcastle disease

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet er at medvirke til forebyggelse af fjerkræsygdommen, Newcastle disease i den danske fjerkræproduktion gennem en vaccinationsstrategi, og sikre incitament til at vaccinere konsumægsbesætninger mod sygdommen.

Fjerkræafgiftsfonden

Målet er at yde tilskud til ejere af konsumægsbesætninger, der i deres produktion anvender høner, der er vaccinerede efter Fødevarestyrelsens bestemmelser.

For at leve op til formålet er der følgende aktiviteter i projektet: Dokumentation, kontrol og udbetaling af tilskud til vaccination, herunder gennemgang og kontrol af dokumentation for udført vaccination og formidling vedr. ordningen direkte til producenterne.

Effekten af at yde tilskud til vaccination er, at der skabes et incitament, som bidrager til at holde sygdomme Newcastle disease ude af landet til gavn for alle landets fjerkræproducenter og slagterier.

Note 15: Zoonosedatabasen for fjerkræbranchen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet med projektet er at validere, indlæse og opbevare data om sygdomme i fjerkræproduktionen.

Data anvendes til opsporing af smitekilder, analyser og til det statistiske beredskab for sygdomme og zoonoser (sygdomme der kan overføres fra dyr til mennesker, fx Salmonella). Desuden stilles data til rådighed for branchen, myndigheder og forskningsinstitutioner.

Målet er, at sygdomme hos fjerkræ registreres i Zoonosedatabasen ((Fødevarestyrelsens offentlige database for fjerkræsygdomme), så der er et validt og tilstrækkeligt datagrundlag for en effektiv forebyggelse og bekæmpelse af zoonoser og smitsomme fjerkræsygdomme.

Formålet og mål opnås gennem følgende aktiviteter: Validering, indlæsning og behandling af data mv. i Zoonosedatabasen samt formidling af data og sygdomsoplysninger fra databasen.

Zoonosedatabasen yder et væsentligt bidrag til sikring af markedsadgang for både dyr og produkter, idet en sund fjerkræproduktion og et højt niveau for fødevarer sikkerhed er en væsentlig forudsætning for afsætning af fjerkræ, æg og kød. Data bidrager også til fastholdelse af særstatus for Salmonella i kyllingekød og æg.

Note 16: Æg: Godt for klimaet

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Projektets formål er at skabe præference for og styrke æggets image som en klimavenlig fødevarer hos forbrugere samt mad- og ernæringsprofessionelle i Danmark. Det skal bidrage til øget afsætning nationalt.

Målet med projektet er at udbrede viden om æggets mange kvaliteter og anvendelsesmuligheder til forbrugere i alle aldre samt mad- og ernæringsprofessionelle, hvilket skal bidrage til, at æg opnår et positivt omdømme i klimadebatten.

Projektet bygger videre på projekt Godt for klimaet i 2022 og 2023. Aktiviteterne i 2024 vil være: 1) Projektledelse og koordinering mellem aktørerne, så der pånås størst mulig effekt af indsatsen, 2) Indsamling af viden og udarbejdelse af fagligt materiale 3) Formidlingskampagner/kommunikation målrettet forbrugere herunder børn, ernæringsprofessionelle og foodservicesektoren med både fokus på ægs lave klimabelastning og ægs holdbarhed, ernæringsmæssige værdi og brede anvendelsesområder, der gør det til en attraktiv fødevarer, når der skal fokuseres på nedbringelse af madspild og 4) Analyse af danskernes viden om og holdninger til æg.

Det forventes, at projektet bidrager til, at andelen af danskere, der forbinder æg med at være en fødevarer med lav klimapåvirkning og højt potentiale som ingrediens, når forbrugeren vil nedbringe madspild, fortsat vil stige, og at en andel af forbrugere vil erstatte mere klima-belastende madvarer med æg. På længere sigt forventes det, at en øget bevidsthed om ægs lave klimapåvirkning og høje ernæringsindhold – også af en række mikronæringsstoffer, vil give et stigende indtag af æg og dermed øget afsætning på det danske marked.

Note 17: Markedsadgang og inspektioner vedr. æg og ægprodukter

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Formålet med projektet er at fremme afsætningen af æg og ægprodukter på markeder udenfor EU.

Projektets mål er, at der skabes kontakter og alliancer, der kan bidrage til markedsadgang for æg og ægprodukter på et eller flere nye markeder udenfor EU.

Projektet består af følgende aktiviteter: Projektledelse, koordinering og kommunikation, besvarelser af spørgeskemaer fra tredje lande, samt møder med andre landes fødevaremyndigheder og deltagelse på fødevaremesser eller lignende udenfor EU.

De fortsatte udfordringer med fugleinfluenza globalt giver ændringer i markedet. Og øget behov for genansøgning af markedsadgange og øget antal henvendelser med spørgsmål.

Note 18: E-kontrol for ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Projektets formål er reducere klimabelastningen og effektivisere ægproduktionen ved brug af E-kontrol. E-kontrol har forventelig en positiv effekt på sundhedsstatus, reduceret dødelighed, samt forbedret foderudnyttelse. Producenten får et bedre datagrundlag om fx foderforbrug, dødelighed, vandforbrug, kg producerede æg mv. til rådighed for både egen og kollegaers produktion. Hermed dannes der grundlag for at reagere hurtigt og fortage ændringer, der kan øge produktiviteten fx i form af lavere foderforbrug, hvilket medvirker til en reduceret klimabelastning. Ved at øge andelen af producenter, der anvender E-kontrollen og derigennem højne produktiviteten i ægproduktionen, kan klimabelastningen reduceres. E-kontrollen udbygges løbende med indtastningsfelter til indberetning af klimarelaterede felter, ligesom rapporterne udbygges med producentens klimadata. Herved skabes der grundlag for reduktion af besætningens klimabelastning, samt for udarbejdelse af klimaregnskab.

For at opnå formålet skal E-kontrolværktøjet sikre et tilstrækkeligt statistisk datagrundlag om ægproduktionen. Desuden skal værktøjet videreudvikles og opdateres ligesom der skal informeres og rådgives for at understøtte ægproduktionens fortsatte udvikling som samtidig bidrage til at reducere klimapåvirkningen.

For at indfri formålet er der følgende aktiviteter:

Løbende opdatering og videreudvikling af it-værktøjet til E-kontrol samt formidling, rådgivning og kursusaktiviteter i brug af værktøjet. Det forventes, at E-kontrol værktøjet bidrager til at højne produktiviteten fx ved bedre sundhedsstatus, lavere dødelighed og lavere foderforbrug. Videreudviklingen omfatter klimaparametre, som implementeres i e-kontrollen og gøres tilgængelige for brugerne.

Note 19: Dyrevelfærd, rådgivning om produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen

Tilskudsmodtager: Danske Æg

Der er fokus på dyrevelfærd i ægproduktionen både i brancheregi og fra samfundets side, hvilket betyder, at der løbende stilles krav om forbedringer. Derfor er formålet med projektet at sikre ægbranchen og dens producenter information og opdateret viden om dyrevelfærdsmæssige forhold.

Yderligere har projektet til formål at sikre producenter faglig-teknisk rådgivning og viden om generelle produktionsforhold og økologiregler.

Målet er at indsamle viden om dyrevelfærd, produktionsforhold og økologiregler fra møder, artikler og netværk samt fra markeds- og kundekrav, og derigennem have et opdateret vidensberedskab som efterfølgende deles med producenter, branchen og andre interessenter.

Et højt vidensniveau om dyrevelfærd, produktionsforhold og økologiregler skaber gode vilkår for, at producenter har den nødvendige baggrund til at udvikle produktionen og samtidig tilgodese dyrenes forhold og have et solidt kendskab til regler for både produktionsforhold og økologi. For at styrke producenternes viden om dyrevelfærdsmæssige forhold, generelle produktionsforhold og økologi-regler i ægproduktionen består projektet af aktiviteterne: Indsamling af viden og formidling af viden vedr. dyrevelfærd, produktionsforhold og økologiregler i ægproduktionen.

En effekt af projektet vil være, at den enkelte producent og virksomhed har opdateret viden i relation til implementering af såvel frivillige som lovgivningsmæssige tiltag i produktionen, således at der sikres en produktion, der tilgodeser både branchens og samfundets interesser.

Note 20: GalliClear - kontrol af spoleorm i høns

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Formålet er at undersøge sekretoriske proteiner fra hønens spoleorm, *Ascaridia galli*, i forhold til deres immunmodulerende evne, samt at identificere kandidater, der kan anvendes som vaccineantigen ved hjælp af bakterielle membran vesikler. Spoleorm udgør en kraftigt stigende problemstilling hos æglæggende høner med adgang til udendørsarealer, som i dag udgør ca. 40 af den samlede danske konsumægsproduktion. Vi vil undersøge hvilke faktorer, som gør de op til 12 cm store orm i stand til at gemme sig for hønens immunologiske respons, med henblik på at udvikle en metode der kan kontrollere spoleormene.

Hidtil har kontrollen med ormene været med antiparasitære midler, som har tilbageholdelsestid og giver tabt indtjening og ekstra administrativt arbejde for den enkelte landmand. Vi vil finde de faktorer som ormene udskiller og dæmper hønens immunforsvar i tarmen. Ved at fokusere på de faktorer der tillader ormene at opholde sig uset i hønens tarm, kan vi designe en ny vaccine for gør hønen i stand til at erkende ormenes tilstedeværelse og inducere et effektivt immunrespons. Vi vil identificere ormenes koloniseringsfaktorer, koble dem med *E. coli* OMV platformsteknikken (tidligere støttet af FAF) og afprøve den teknologiske evne til at blokere den immundæmpende effekt af hønens spoleorm. Såfremt det lykkes, vil teknologien have et stort potentiale som forebyggelsesmetode der ikke kræver tilbageholdelse af æg og andre produkter.

Note 21: Bedre udnyttelse af chickpulp.

Tilskudsmodtager: Københavns Universitet

Projektets formål er at undersøge smitterisikoen ved anvendelse af "sustrømme" fra fjerkræproduktionen (i dette projekt chickpulp). En del restprodukter udnyttes i dag ikke optimalt, da de regnes for risikobehæftet. Chickpulp er et eks. på et produkt med højt proteinindhold der kunne udnyttes som en værdifuld ressource f.eks. som insektlarvefoder eller foder til kæledyr. Køkkenaffald er ligeledes et produkt, der måske kunne udnyttes som insektlarvefoder, men som ligeledes regnes for risikobehæftet og derfor ikke umiddelbart kan anvendes som ernæringssubstrat til insektlarver.

I projektet vil vi undersøge hvorvidt relevante veterinære patogener (virus, bakterier og coccidier) overlever i chickpulp (syret pulp fremstillet af udsætningshøner). De udvalgte patogener (*Salmonella*, *Campylobacter*, *E. faecalis*, *C. perfringens*, porcint parvovirus, aviær influenza og *Eimeria* arter) tilsættes det syrnede chickpulp i en kendt koncentration og efter relevante tidsintervaller isoleres og kvantificeres patogenerne fra chickpulpen igen. I et efterfølgende forsøg anvendes chickpulp, tilsat de nævnte patogener, som ernæringssubstrat for Black Soldier Fly Larvae (BSFL) og de tilsatte patogener identificeres og kvantificeres i de udvoksede larver efter disse er behandlet og omdannet til insektmel som det gøres hos ENORM A/S.

Den frembragte viden skal anvendes som dokumentation til fødevarestyrelsen for at få opmærksomhed omkring den restriktive kategorisering af chickpulp som kategori 2 materiale. Målet er, at chickpulp enten undtages fra den pågældende kategorisering eller der laves en ny kategorisering som muliggør at chickpulp kan udnyttes f.eks. til kæledyrsfoder eller til ernæring af BSFL. Vi håber at dette projekt vil kunne åbne op for mere nuanceret lovgivning, så andre ressourcer som mad- og køkkenaffald kan udnyttes mere cirkulært i fremtiden.

Note 22: Ny sekvens-baseret typningsmetode til detektion og smitteudredning af Campylobacter i fjerkræproduktionen

Tilskudsmodtager: Statens Serum Institut

Formål og mål: Projektet vil etablere en ny detektions- og typningsmetode til forbedret og mere effektiv udredning af Campylobacter smitteveje/-kilder i fjerkræproduktionen. Projektet skal påvise lavgradig og divers forekomst af Campylobacter i prøvematerialer fra kyllingeproduktionen, samt belyse smitekilder og krydskontamination. Projektet vil bidrage til essentiel viden, der kan udgøre grundlaget for hvilke indsatser, som skal iværksættes for at forhindre smitte med/spredning af Campylobacter og dermed øge fødevarer sikkerheden.

Aktiviteter:

(AP1) Etablering af en ny sekvens-baseret metode, porA-metoden, hvor analyse foretages direkte på prøvematerialet. Uden forudgående dyrkningstrin opnås en sensitiv Campylobacter detektion, samt en hurtig og billig typningsmetode til smitteopsporing. Metoden skal påvise alle Campylobacter typer i en given prøve samt den relative forekomst af forskellige typer. Der udvikles en bioinformatisk analyse, så resultaterne let kan opgøres i form af påvist Campylobacter og sammensætningen af porA-typer i en given prøve.

(AP2) Metoden valideres på relevant prøvemateriale i forhold til standardmetoden, som er baseret på dyrkning og WGS på isolater. Metodens brugbarhed til udredning af Campylobacter smitekilder og -veje i fjerkræproduktionen vurderes, idet forskellige prøvetyper udtaget fra samme flok og efterfølgende flok på slagtegangen analyseres med begge metoder. Projektets resultater og evt. anbefaling af metodens anvendelse til udredning af smitekilder og transmission i produktionen vil blive formidlet til erhvervet og andre interessenter.

Effekter: Projektet leverer en ny metode og ny viden, som erhvervet kan anvende til indførelse af optimeret kontrol i produktionskæden, samt benytte som værktøj i fremtidige indsatser mod Campylobacter. Projektet bidrager til indsatserne i den nye handlingsplan for Campylobacter vedrørende øget brug og optimering af sekvens-baseret typning, herunder etablering af ny og billigere metode til typning af Campylobacter.

Note 23: Klimavirkemidler til kyllinger og klargøring af data til Landbrugets klimaværktøj

Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet er at reducere fjerkræens klimaaftryk ved at give landmænd mulighed for at anvende nye metoder til luftrensning og gødningshåndtering som klimavirkemidler, og gøre det nemt at beregne klimaaftryk per kg kylling ud fra produktionsdata, som er klargjort til at blive overført digitalt til Landbrugets klimaværktøj. Målet er, at landmanden hurtigt kan se effekten af nye fjerkræklimavirkemidler og andre tilpasninger på kyllingens klimaaftryk.

Aktiviteterne er:

AP1) beskrivelse og afprøvning af gødningshåndtering og kemisk luftrensning som klimavirkemidler. Det undersøges, hvor meget klimaaftrykket kan mindskes via luftrensning og optimeret gødningshåndtering i kyllingegestalde.

AP2) klargøring af udvalgte data fra KIK, ACQP og L&F E-kontrol til overførsel til beregning af klimaaftryk per kg kylling. Der oprettes en webservice ved Lyngsoe Systems, hvorfra en rapport med data til beregning af klimaaftryk kan hentes.

AP3) vidensformidling og afholdelse af demonstrationsdag og workshops, hvor fjerkræproducenter kan se og høre om nye klimavirkemidler og Landbrugets klimaværktøj.

Effekten er, at nye fjerkrævirkemidler testes og dokumenteres og i langt højere grad implementeres på fjerkræbedrifterne. Derved reduceres fjerkrækøds klimaaftryk med 3 % svarende til 11.550 tons CO₂eq per år.

Note 24: Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL

Tilskudsmodtager: SEGES Innovation P/S

Formålet med ProLocAL er at reducere klimaaftrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder. Gennem forskning og demonstration løses den udfordring, at økofjerkræ i dag overforsynes med protein for at kompensere for foderkildens lave indhold af svovlholdige aminosyrer. Dette øger NH₃-fordampning fra stalden og højner risikoen for trædepudesvidninger. Anvendelse af proteinkilder som mikroalger med et højt methioninindhold kan løse dette problem. Dette vil reducere produktionens klimaaftryk samt miljøbelastning og forbedre dyrevelfærden.

ProLocAL aktiviteter:

- 1) At anvende protein fra lokalt producerede mikroalger til økofjerkræ,
- 2) Øge fordøjeligheden ved ikke-kemisk forbehandling af mikroalger via ekstrudering,
- 3) Forbedre foderets samlede næringsværdi ved at supplere med protein fra bælgplanter, der kan dyrkes lokalt af økologiske fjerkræproducenter,
- 4) Demonstrere dyrkning af lokale bælgplanter og anvendelse af foder med mikroalger og bælgplanter i forsøg med økologiske slagtekyllinger og
- 5) Udføre praktiske kyllingeforsøg, beregne klimaaftryk, vurdere dyrevelfærd og kødkvalitet.

Projektstatus: Projektet leverer et fint udbytte af microalgen *Scenedesmus* sp fra brun juice og ammoniak fra afgasset fiber med et højt indhold af protein og aminosyrer. Der er udviklet en recept for foder med alge- og ærteprotein og afholdt demonstrationsdag om økologiske bælgplanter til fjerkræ hos Rokkedahl Økologi.

Forventede effekter: 24 % CO₂ reduktion pr. produceret slagtekylling, 5,56 % reduktion af N udledning pr. produceret slagtekylling, mindst 555 kg reduceret N udledning/ha ved dyrkning af 15 ton algeprotein/ha/år sammenlignet med dyrkning af en tilsvarende mængde protein fra traditionelle afgrøder. I 2024 søger DTI, SEGES og ICOEL om i alt 221 t.kr. fra Fjerkræafgiftsfonden. Overordnet leder af ProLocAL er Sanna Steinfeldt, Århus Universitet.

Note 25: RobustRugning – Udrugningstemperatur, velfærd og robusthed i slagtekyllinger

Tilskudsmodtager: Aarhus Universitet

RobustRugning vil udforske immunsystemets respons på rugetemperaturen i den første uge af inkubationen samt betydning af køn ved slagtekyllinger.

Effekten på immunsystemet kombineres med resultater om effekten på muskel- og knogleudvikling, produktion og kødkvalitet.

Dermed kan det ideelle udrugningsprogram vurderes i forhold til robusthed og velfærd i hele produktionskæden. Blod og immun-relaterede organprøver fra et afsluttet slagtekyllingeforsøg vil blive undersøgt. I dette forsøg blev æg eksponeret for tre forskellige inkuberingstemperaturer fra embryonal dag 4 til 7 (36,5°C, 38,5°C eller 37,5°C (kontrol)) og i den øvrige inkubationsperiode udruget under standardbetingelser. Kyllingerne blev slagtet ved en alder på 5 uger. Ved slagtning blev prøver udtaget fra 18 dyr per køn og temperatur (blodprøver) og fra 12 dyr per køn og temperatur (organprøver). Akutfaseproteiner, immuncelletyper, opsoniseringspotentiale og mitogen aktivering vil blive bestemt på blodprøverne. Disse resultater vil indikere om kyllingernes igangværende inflammation, deres sygdomsstatus og potentiale for en immunreaktion.

Ydermere vil MHC haplotype blive bestemt, hvilket er uafhængigt inkubationstemperaturen, men giver en overordnet status på kyllingernes genetiske evne til at genkende patogener. Immuncelletype og mitogen aktivering vil blive bestemt i prøver fra blindtarmsmandlerne og milten (sekundære immunorganer). Disse resultater indikerer hvor godt cellerne kan reagere på patogener. Alle resultater vil blive analyseret i henhold til inkuberingstemperatur og kyllingernes køn og sammenholdt med resultaterne fra tidligere undersøgelser af produktion samt muskel-, knogle- og kødprøver. Analysen af disse immunrelaterede prøver kan give et mere fyldestgørende billede af effekten af tidlig inkuberingstemperatur og køn på udviklingen embryonalt og efter udklækning.

Effekten på immunsystemet er ikke hidtil blevet undersøgt i forbindelse med inkubationstemperatur. Denne viden kan derfor optimere inkubationsprogrammet og dermed øge kyllingernes robusthed og reducere produktionstab.

Note 26: Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL

Tilskudsmodtager: Teknologisk Institut, DMRI

Formålet med ProLocAL er at reducere klimaaftrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder. Gennem forskning og demonstration løses den udfordring, at økofjerkræ i dag overforsynes med protein for at kompensere for foderkildens lave indhold af svovlholdige aminosyrer. Dette øger NH₃-fordampning fra stalden og højner risikoen for trædepudesvidninger. Anvendelse af proteinkilder som mikroalger med et højt methioninindhold kan løse dette problem. Dette vil reducere produktionens klimaaftryk samt miljøbelastning og forbedre dyrevelfærden.

ProLocAL aktiviteter:

- 1) At anvende protein fra lokalt producerede mikroalger til økofjerkræ,
- 2) Øge fordøjeligheden ved ikke-kemisk forbehandling af mikroalger via ekstrudering,
- 3) Forbedre foderets samlede næringsværdi ved at supplere med protein fra bælgplanter, der kan dyrkes lokalt af økologiske fjerkræproducenter,
- 4) Demonstrere dyrkning af lokale bælgplanter og anvendelse af foder med mikroalger og bælgplanter i forsøg med økologiske slagtekyllinger og
- 5) Udføre praktiske kyllingeforsøg, beregne klimaaftryk, vurdere dyrevelfærd og kødkvalitet.

Projektstatus: Projektet leverer et fint udbytte af microalgen *Scenedesmus* sp fra brun juice og ammoniak fra afgasset fiber med et højt indhold af protein og aminosyrer. Der er udviklet en recept for foder med alge- og ærteprotein og afholdt demonstrationsdag om økologiske bælgplanter til fjerkræ hos Rokkedahl Økologi.

Forventede effekter: 24 % CO₂ reduktion pr. produceret slagtekylling, 5,56 % reduktion af N udledning pr. produceret slagtekylling, mindst 555 kg reduceret N udledning/ha ved dyrkning af 15 ton algeprotein/ha/år sammenlignet med dyrkning af en tilsvarende mængde protein fra traditionelle afgrøder. I 2024 søger DTI, SEGES og ICOEL om i alt 221 t.kr. fra Fjerkræafgiftsfonden. Overordnet leder af ProLocAL er Sanna Steinfeldt, Århus Universitet.

Note 27: Protein from locally grown legumes and algae for organic chickens - ProLocAL

Tilskudsmodtager: Innovationscenter for Økologisk Landbrug P/S

Formålet med ProLocAL er at reducere klimaaftrykket fra økologisk kyllingekød ved at fodre kyllinger med mikroalger og lokalt dyrkede bælgplanter i stedet for importerede proteinkilder. Gennem forskning og demonstration løses den udfordring, at økofjerkræ i dag overforsynes med protein for at kompensere for foderkildens lave indhold af svovlholdige aminosyrer. Dette øger NH₃-fordampning fra stalden og højner risikoen for trædepudesvidninger. Anvendelse af proteinkilder som mikroalger med et højt methioninindhold kan løse dette problem. Dette vil reducere produktionens klimaaftryk samt miljøbelastning og forbedre dyrevelfærden.

ProLocAL aktiviteter:

- 1) At anvende protein fra lokalt producerede mikroalger til økofjerkræ,
- 2) Øge fordøjeligheden ved ikke-kemisk forbehandling af mikroalger via ekstrudering,
- 3) Forbedre foderets samlede næringsværdi ved at supplere med protein fra bælgplanter, der kan dyrkes lokalt af økologiske fjerkræproducenter,
- 4) Demonstrere dyrkning af lokale bælgplanter og anvendelse af foder med mikroalger og bælgplanter i forsøg med økologiske slagtekyllinger og

Fjerkræafgiftsfonden

- 5) Udføre praktiske kyllingeforsøg og beregne klimaaftryk, dyrevelfærd og kødkvalitet. Projektstatus: Projektet leverer et fint udbytte af microalgen *Scenedesmus* sp fra brun juice og ammoniak fra afgangsfiber med et højt indhold af protein og aminosyrer. Der er udviklet en recept for foder med alge- og ærteprotein og afholdt demonstrationsdag om økologiske bælgplanter til fjerkræ hos Rokkedahl Økologi.

Forventede effekter: 24 % CO₂ reduktion pr. produceret slagtekylling, 5,56 % reduktion af N udledning pr. produceret slagtekylling, mindst 555 kg reduceret N udledning/ha ved dyrkning af 15 ton algeprotein/ha/år sammenlignet med dyrkning af en tilsvarende mængde protein fra traditionelle afgrøder. I 2024 søger DTI, SEGES og ICOEL om i alt 221 t.kr. fra Fjerkræafgiftsfonden. Projektleder af ProLocAL er Sanna Steinfeldt, Århus Universitet.